

Beantwoording raadsvraag van Marienette Wemelsfelder (D66), ingediend op 22 januari 2026.**Onderwerp:** Ecologische bermbeheer

Vraag: *“Naar aanleiding van de bijeenkomst “beeldvorming ecologisch bermbeheer” op 20 januari jongstleden en vooruitlopend op de RIB die de portefeuillehouder heeft toegezegd te sturen, hebben we enkele vragen:*

- 1. Waarom is bij de aanbesteding met Triander niet gesteld dat in principe alle bermen ecologisch beheerd moeten worden volgens de uitgangspunten van het beleid (m.u.v. wanneer veiligheid in geding is)?*
- 2. Wat is na 2023 (ecologisch bermbeheer was volgens de presentatie toen beperkt ingevoerd) verbeterd ?*
- 3. Het verzoek vanuit de raad voor een bijeenkomst over ecologisch bermbeheer ligt er al geruime tijd (vanaf begin 2023). De interesse vanuit de raad over dit onderwerp was dus bekend bij het college. Waarom heeft de portefeuillehouder niet bij de raad de wensen opgehaald, toen de aanbesteding op de rol stond, om al dan niet af te wijken van het beleid dan wel te willen versnellen?*
- 4. De portefeuillehouder gaf aan dat we in een ontwikkeling zitten. Hoe ziet op een tijdslijn, op basis van de afspraken met Triander, de komende 5 jaar, de groei van het percentage “ecologisch beheerde bermen” eruit?*
- 5. De tekst in het Ecologisch bermbeheerplan Kempengemeenten baart ons zorgen. Kunt u aangeven of de tekst (zie onderaan) uit dat bermbeheerplan een correcte weergave is van het beheer zoals dat nu plaatsvindt?
en als dat zo is:
- Hoe rijmt de passage, dat in vrijwel de gehele gemeente maaien en afzuigen wordt toegepast, met de opmerking van de portefeuillehouder tijdens de sessie dd 20-01-26 “We doen al heel veel aan ecologisch bermbeheer en quick-wins zijn er eigenlijk niet meer te vinden”?
- Op a)welk beleidsuitgangspunt en op b) welke informatiebron is de stelling gebaseerd dat gefaseerd maaien op schaduwrijke bermen weinig meerwaarde heeft?
- Waarom wordt nog steeds in vrijwel de gehele gemeente maaien en afzuigen toegepast terwijl dat niet volgens het beleid is?
- Welke bermen zijn als ecologische maairoutes aangemerkt?
- Klopt het dat er in onze gemeente naast schaduwrijke bermen ook vele zonnige bermen of delen van bermen (veel meer dan alleen bij de Eindhovensedijk) liggen? Zijn die geïdentificeerd? Hoeveel worden daarvan volgens maairegime 1 onderhouden en waarom niet allemaal?
”.*

Antwoord:

In feite kunnen alle vragen die gesteld zijn, beantwoord worden met onderstaand antwoord:

Alle bermen zijn in 2021 geïnterpreteerd waarbij de ecologische potentie is bepaald op basis van vier categorieën (1: weinig natuurwaarde, weinig verbeterpotentie, 2: weinig natuurwaarde, lichte verbeterpotentie, 3: relatief hoge natuurwaarde, matige verbeterpotentie, 4: hoge natuurwaarde of veel verbeterpotentie). Op basis van de ecologische potentie of het kunnen leggen van biotoop verbindingen is ecologische beheer voor bermen opgenomen. De middelen hiervoor zijn opgenomen in het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK). Bermen met een weinig toegevoegde ecologische waarde beheren we traditioneel, deze bermen zijn meestal erg smal (<1 meter) en moeten vooral voldoen aan de wegenverkeerswet.

Voor de volledigheid wordt hieronder per vraag nog een antwoord gegeven:

1. In de aanbesteding naar Triander is gesteld dat de bermen die wij als gemeente aangeven als ecologische berm, als ecologische berm beheerd moeten worden. Zoals gesteld in het onderzoek van 2021. Veel van de bermen zijn niet geschikt om als ecologische berm te beheren omdat er bijvoorbeeld te veel schaduw op de berm valt. De kosten hiervoor zijn opgenomen in het IMBK
2. In de gemeente Oirschot is de diversiteitsindex toegenomen. De diversiteitsindex is toegenomen omdat de soorten beter verspreid zijn over de bermen en omdat enkele soorten minder overheersend zijn geworden. Tevens is zowel het aantal waargenomen insectensoorten als de diversiteitsindex van de insectensoorten ten opzichte van 2023 toegenomen.
3. De raad heeft bij vaststelling van het IMBK gekozen om biodiversiteit prioriteit te geven. De werkwijze voor beheer van de bermen die uit het onderzoek waarbij wordt ingezet op het verhogen van de ecologie is meegenomen in de aanbesteding met Triander. Het toevoegen van de veelal smalle bermen in het buitengebied zal erg kostenverhogend zijn waarbij de winst in verband met de verkeersveiligheid minimaal zijn. Bij het actualiseren kan uw raad deze keuze opnieuw maken en mogelijk het ecologische onderhoud verhogen.
4. We zetten het beheer voort zoals het nu plaatsvindt. Gezien de behaalde resultaten is de verwachting dat de soortenrijkdom van de bermen toe blijft nemen. Daarnaast blijven wij nieuwe ontwikkelingen volgen welke mogelijk ook nog kunnen bijdragen tot een verbetering van de biodiversiteit van onze bermen. Het budget is echter altijd de bepalende factor als het gaat over het areaal dat ecologisch beheerd wordt, maar bij actualisatie van het IMBK kunt uw dit integraal afwegen
5. - Ecologisch bermbeheer wordt op verschillende manieren uitgevoerd. Sommige bermen komen hiervoor niet in aanmerking omdat uit onderzoek blijkt dat deze bermen zich hiervoor niet lenen. In feite kan gesteld

worden dat daar waar het kan ecologisch bermbeheer wordt toegepast. Dit is vastgelegd in het IMBK en als kader in de aanbesteding meegegeven

- a) De stelling is niet gebaseerd op beleid. b) In het Ecologisch bermbeheerplan Kempengemeente uit 2021 is door IDverde Advies, K. Hofstede (beheeradviseur) en I. Bax (senior ecooloog) gesteld dat 'schaduwwerking de ontwikkeling van kruidenrijkdom verminderd'.
- Maaien en afzuigen wordt ook als ecologisch bermbeheer aangemerkt. Hier zijn twee varianten mogelijk: direct afzuigen en later afzuigen waarbij direct afzuigen minder bijdraagt aan de biodiversiteit.
- In Bijlage I uit Rapportage Vervolgonderzoek Bermen Kempengemeenten 2025 is een overzicht van de ecologisch beheerde bermen weergegeven.
- Er zijn inderdaad meer bermen dan alleen aan de Eindhovensedijk geschikt voor ecologisch beheer. In bijlage I uit het nieuwe rapport kunt u vinden bij welke bermen het ecologische beheer wordt toegepast. Dit komt voort uit de hierboven genoemde inventarisatie waarbij vier eerder genoemde categorieën zijn ontstaan.

Toezegging 150: tijdens de raadsbijeenkomst op 20 januari 2026 zegt wethouder van den Biggelaar toe de raad nader te informeren over ecologisch bermbeheer. Met de beantwoording van bovenstaande raadsvraag wordt ook de gevraagde informatie geleverd waarmee toezegging 150 afgedaan kan worden.

Bijlage(n):

- 210706_Beheerplan bermen_Definitief.pdf
- Monitoringsplan Bermen in de Kempengemeenten - 3.0 - BO 21200056 HAS Hogeschool_def.pdf
- Beheerkaart_totaal Kempengemeenten.pdf
- Kansenskaart_per gemeente.pdf
- Rapportage_Vervolgonderzoek_Bermen_Kempengemeenten_2025_idverde_Advies.pdf

Oirschot, 10 maart 2026

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN OIRSCHOT,

Rob Brekelmans
secretaris a.i.

Judith Keijzers-Verschelling
burgemeester